

הכנסת התשע-עשרה

יוזמים : חברי הכנסת
איתן כבל
דב חנין
דוד צור
ניצן הורוביץ

פ/19/1037

הצעת חוק צער בעלי חיים (תיקון – חובת עיקור או סירוס של כלבים וחתולים), התשע"ג–2013

הוספת סעיף 14 ב 1. בחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד–1994¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 14א יבוא :

"חובת עיקור או 14ב. הגדרות :

סירוס של כלבים "סירוס" – לרבות סירוס הורמונלי קבוע

וחתולים המיועדים "עיקור" = לרבות עיקור הורמונלי קבוע

לאימוץ

" (א) כלב או חתול שאין לו בעלים ואינו מעוקר

או מסורס, יימסר לאימוץ מארגון למען בעלי

חיים, מתקן מוגן או מאורת רשות (בסעיף זה –

מתקן), רק לאחר שיעבור הליך של עיקור הורמונלי

קבוע או סירוס הורמונלי קבוע על ידי וטרינר

מוסמך. או לבצע הליך ניתוח עיקור או סירוס על

ידי וטרינר מוסמך במקרה זה תינתן עדיפות

לביצוע הפעולה לוטרינר שאינו יהודי; לעניין זה,

"מאורת הרשות" – כהגדרתה בחוק להסדרת

הפיקוח על כלבים, התשס"ג–2002².

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 56.
² ס"ח התשס"ג, עמ' 216.

(ב) ביקש אדם לאמץ ממתקן כלב או חתול שאינו מעוקר או מסורס ואין מניעה אחרת למסירתו לאימוץ של בעל החיים, ידאג האחראי על המתקן לעיקורו או לסירוסו של בעל החיים בתוך 72 שעות, באופן אשר לא ימנע או יעכב מעבר לפרק זמן זה את אימוצו של בעל החיים.

(ג) ארגון למען בעלי חיים, מתקן מוגן או מאורת רשות מחוייבים לאפשר למאמץ ועל פי דרישתו לסרס או לעקר את בעל החיים באמצעות ביצוע הליך עיקור הורמונלי קבוע או סירוס הורמונלי קבוע

(ד) חרף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), רשאי אחראי על מתקן, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, להתיר מסירתו של כלב או חתול שלא עוקר או סורס, ובלבד שהתקיימו בו אחת מהסיבות שלהלן:

(1) עקב מצבו הבריאותי סירוס בעל החיים או עיקורו עלול לסכן את חייו, ובלבד שמי שמקבל את בעל החיים לחזקתו התחייב לעקרו או לסרסו מיד לאחר סיומו של המצב הבריאותי שמנע את העיקור או הסירוס;

(2) מדובר בנקבה שמניקה גורים, ובלבד שמי שמקבל אותה לחזקתו התחייב לדאוג לעיקורה ולעיקור או סירוס הגורים מיד לאחר שייגמלו, ולא יאוחר מהגיעם לגיל 8 שבועות;

(3) מדובר בגור יונק שטרם נגמל, ובלבד שמי שקיבלו לחזקתו התחייב לדאוג לעיקור או לסירוס של בעל החיים לא יאוחר מהגיעו לגיל 8 שבועות.

(ה) מחזיק בכלב או בחתול שניתן לו היתר לפי סעיף קטן (ג) ינקוט את כל האמצעים הנדרשים באופן סביר למניעת הזדווגותו של בעל החיים.

(ו) אחראי על מתקן ינהל רישום של בעלי חיים להם ניתן היתר לפי סעיף קטן (ג), לרבות של בעלי חיים שלא עוקרו או סורסו עם חלוף תקופת ההיתר.

(ז) רשות מקומית רשאית לגבות אגרה מאדם שמאמץ כלב או חתול ממאורת הרשות, עבור העיקור או הסירוס של בעל החיים; סכום האגרה לא יעלה על –

(1) 150 שקלים לחתול זכר;

(2) 200 שקלים לחתולה;

(3) 300 שקלים לכלב זכר;

(4) 350 שקלים לכלבה.

(ח) השר רשאי לעדכן בצו את הסכומים הנקובים בסעיף קטן (ו) לעיל.

(ט) הופרו הוראת סעיף קטן (א) או (ב) על ידי גוף שהמדינה או רשות מקומית משתתפת בתקציבו, תישלל זכאותו להשתתפות כאמור בשנת הכספים שלאחר שנת הכספים שבה בוצעה ההפרה.

(י) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 11(ג) לחוק להסדרת הפיקוח על כלבים ולתקנות שהותקנו מכוחו.

תיקון סעיף 17 2. בסעיף 17(ב) לחוק העיקרי, במקום "העובר על הוראות סעיפים 2א, 3 או 4," יבוא "העובר על הוראות סעיפים 2א, 3, 4 או 14ב".

ד ב ר י ה ס ב ר

מטרת הצעת החוק היא לצמצם את מספרם של כלבים וחתולים נטושים, עזובים ומשוטטים, באמצעות עידוד ניתוח עיקור וסירוס.

מדינת ישראל מתמודדת עם תופעה נרחבת של כלבים וחתולים נטושים וחסרי בית. בעלי חיים אלו סובלים סבל רב, ורבות רבות מהם אף מומתים מדי שנה על ידי הרשויות בישראל. על פי השירותים הווטרינריים בעלי חיים נטושים וחסרי בית מהווים סכנה ממשית להתפרצות מחלת הכלבת, ונשמעות אף טענות על פיהן הם מסכנים חיות בר רבות בישראל. התרבות היתר של כלבים, וכתוצאה מכך הלכידה

וההריגה ההמונית שלהם בכלביות עירוניות ברחבי ישראל, נובעת בראש ובראשונה מהחזקת כלבים באופן בלתי אחראי ואי-מניעת התרבותם. המצב דומה גם לגבי חתולים. גם הנטל הכלכלי שמוטל על הציבור ועל הקופה הציבורית מהתרבות בלתי מרוסנת זו הוא אדיר, שכן הרשויות משקיעות כסף ציבורי רב כדי לתפוס בעלי חיים נטושים וחסרי בית, להחזיקם במכלאות, ולעיתים קרובות אף להורגם. כל אלו דורשים משאבים וממון רבים.

קיימת הסכמה גורפת של כל הארגונים המטפלים בעלי חיים כי הדרך ההומאנית ביותר להתמודד עם ריבוי כלבים וחתולים משוטטים היא באמצעות סירוס ועיקור. אנו יודעים כי לעיתים, מסיבות שונות, כגון גיל, נמסרים בעלי חיים ממתקן מוגן או מעמותות המטפלות בעלי חיים בלי שמבוצע בהם ניתוח עיקור או סירוס. לפעמים אדם המאמץ בעל חיים משלם כספים עבור הניתוח ומבטיח לחזור לעמותה או למתקן בעתיד כשבעל החיים יגיע לגיל חצי שנה ואף יותר, אולם בפועל לא כולם חוזרים כדי לבצע את הניתוח כאמור. במקרה כזה, לא קיימת כל אפשרות לאכוף זאת על הבעלים החדשים. כל כלבה או חתולה לא מעוקרת שנמסרת מכלביה רשותית, עשויה להמליט מדי שנה 10-20 גורים, אשר באין דורש מוצאים עצמם לעיתים קרובות מושלכים לרחוב או מגיעים לכלביה הרשותית, שם רבים מהם מוצאים את מותם. לפיכך, התיקון המוצע מציע לחייב למסור כלב או חתול מכלביה רשותית, ממתקן מוגן ומארגון למען בעלי חיים רק לאחר שהוא עוקר או סורס.

ממחקרים שנערכו על ידי וטרינרים מובילים בארץ ובעולם התברר כי אין מניעה לבצע ניתוח עיקור או סירוס כבר מגיל חודשיים – הגיל שבו נגמל בעל החיים מחלב אמו. בעל חיים לא נמסר לאימוץ כל עוד הוא יונק ולכן אין כל מניעה לבצע ניתוח עיקור או סירוס בטרם מסירת בעל החיים לאימוץ. עוד מציע התיקון להתיר לרשויות המקומיות לגבות אגרה עבור ביצוע העיקור או הסירוס. כיום, מקובל בארץ ובעולם למסור כלבים וחתולים לאימוץ בתמורה ל"דמי אימוץ". כך פועלים ארגונים רבים שמתמחים במסירת כלבים וחתולים לאימוץ. לדמי האימוץ תפקיד חשוב בתהליך האימוץ: הם מאפשרים לממן את החיסונים שנדרש הכלב או החתול לקבל, את ביצוע ניתוח העיקור או הסירוס, וכן מהווים "דמי רצינות" אשר מגבירים את הוודאות שהמאמץ שקל ברצינות את החלטתו והבין את האחריות המוטלת עליו כאשר הוא החליט לאמץ בעל חיים. הרשויות, בניגוד לארגונים וולונטריים, נדרשות להסמכה בחקיקה על מנת שיוכלו לגבות תשלום עבור ביצוע ניתוח העיקור או הסירוס, ועל כן מוצע במסגרת תיקון זה להתיר לרשויות לגבות אגרה זו.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ב באייר התשע"ג – 22.4.13